

Svobodný přístup k informacím

Zákon č. 106/1999 Sb.

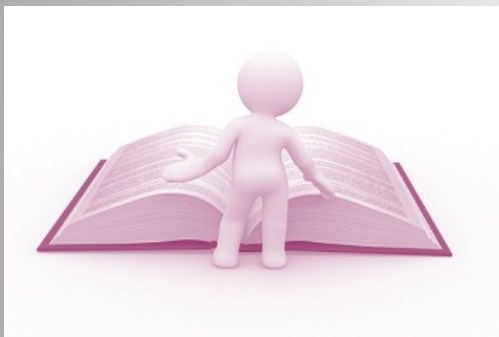
Mgr. Eva Sigmundová

Osnova

- Základní východiska
- Co je informace?
- Povinný subjekt
- Působnost zákona
- Žádost o informace
- Povinnost sdělit informace
- Posouzení žádosti
- Další pojmy
- Opravné prostředky
- Náklady

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

- Listina základních práv a svobod
 - Čl. 17 odst. 5

(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.

(2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

(3) Cenzura je nepřípustná.

(4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

(5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

- **NÁLEZ ÚSTAVNÍHO SOUDU** ze dne 15.11.2010, sp. zn. I. ÚS 517/10
- *„Toto základní právo a jemu odpovídající povinnost orgánu veřejné moci je klíčovým prvkem vztahu mezi státem a jednotlivcem; jeho smyslem je participace občanské společnosti na věcech veřejných, tzn. že informování veřejnosti se týká fungování veřejné moci jako takové; pomocí těchto informací ji může veřejnost kontrolovat.“*

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

- ÚMLUVA O OCHRANĚ LIDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD
- (sdělení č. 209/1992 Sb.)

Čl. 10

1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem.

2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

- EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA (ESLP)

Rozsudek Tarsasag a Szabadsagjogokert
proti Maďarsku ve věci stížnosti č.
37374/05 ze dne 14. 4. 2009

„Soud zastává názor, že překážky vytvořené za účelem zabránit přístupu k informacím veřejného zájmu mohou odradit ty, kdo pracují v médiích a obdobných oblastech od jejich vyhledávání. V důsledku toho by nebyli schopni nadále plnit svou roli ‚veřejných hlídacích psů‘ a jejich schopnost poskytovat přesné a spolehlivé informace by byla nepříznivě ovlivněna.“

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

- Listina základních práv a svobod EU

Čl. 11

Svoboda projevu a informací

- 1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice.*
- 2. Svoboda a pluralita sdělovacích prostředků musí být respektována.*

CO JE TO INFORMACE?

§ 2

§ 3/3

§ 3/4

PODSTATA:

- VYJÁDŘITELNÝ OBSAH
 - psaný, tištěný, zvukový, vizuální
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 17. 11. 2003 č. 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru
 - "dokumentem" rozumí:
 - a) obsah na jakémkoli nosiči (psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka);
 - b) jakákoli část takového obsahu;
- Rozhodnutí NSS ze dne 27. 9. 2016, č. j. 9 A 117/2013-34 - „Košile“

POVINNÝ SUBJEKT § 2/2

-....které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

- STÁTNÍ ORGÁNY
- SPECIFICKÉ ORGÁNY
- ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY
- VEŘEJNÉ INSTITUCE

**POVINNÝ
SUBJEKT
§ 2/2**

- STÁTNÍ ORGÁNY

- *SOUDY*
- *STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ*
- *VĚZEŇSKÁ SLUŽBA*
- *REJSTRÍK TRESTŮ*
- *JUSTIČNÍ AKADEMIE*
- *PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA*
- *„subjekty v resortu
Ministerstva spravedlnosti“*

**POVINNÝ
SUBJEKT
§ 2/2**

- SPECIFICKÉ ORGÁNY

- *VOP*
- *KANCELÁŘ PŘEZIDENTA REPUBLIKY*
- *BEZPEČNOSTNÍ SBORY*

- ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY

- *OBEC*
- *KRAJ*
 - *Přenesená působnost*
 - *Samostatná působnost*

POVINNÝ
SUBJEKT
§ 2/2

- VEŘEJNÉ INSTITUCE

- POJMOVÉ ZNAKY:

- Veřejný účel
- Zřizování státem
- Dohled
- Vznik
- Ovládání
- Financování

- *NE: ČEZ a.s. (IV. ÚS 1146/16), politické strany a hnutí (sp. zn. 6 As 43/2017), registrované církve*

- *ANO: VZP, Ředitelství silnic a dálnic*

NÁLEZ ZE DNE 24. LEDNA 2007, SP. ZN. I. ÚS 260/06

- ◉ *Letiště Praha byl zřízen státem, jeho orgány jsou vytvářeny státem, stát zákonem zakotvenými prostředky vykonává dohled nad jeho činností, a plní veřejný účel; pokud jde o způsob jeho založení (zániku), ten kombinuje na jedné straně soukromoprávní postup dle obchodního zákoníku (zakladatelská listina, forma a okamžik vzniku), leč obsahuje na druhé straně schvalovací proces v rámci působení orgánu výkonné moci a celkově velkou míru ingerence státu v procesu vzniku a zániku daného státního podniku. Nelze potom než uzavřít, že výrazně převažují znaky svědčící o veřejné povaze státního podniku Letiště Praha, a proto je namístě přijmout závěr, že se jedná o instituci veřejnou.*

PŮSOBNOST ZÁKONA

§ 2/1

- - PŮSOBNOST POVINNÝCH
SUBJEKTŮ
- - ROZSAH ROZHODOVACÍ
ČINNOSTI
 - Hranice? Šikana, zneužití
práva

ŽÁDOST O INFORMACE

§ 13

§ 14/2

- **Žadatel**
 - Osoba žadatele
 - Informace o žadateli
- **Žádost**
 - - formální náležitosti
 - - § 14 InfZ

POSKYTNUTÍ ŽÁDOSTI

- Zveřejněním
- Poskytnutí na žádost

POVINNOST POSKYTOVAT INFORMACE

- - INFO O ČINNOSTI
- OMEZENÍ (§ 9/1 - § 11 odst. 2)
 - Utajované informace
 - Příjemci veřejných prostředků
 - Obchodní tajemství
 - Autorská práva
 - Důvěrnosti majetkových poměrů

POVINNOST POSKYTOVAT INFORMACE

- VÝLUKY § 11 - NEPOSKYTNE
 - Vnitřní pokyny, personální předpisy
 - Nová informace (příprava rozhodnutí)
 - OSN, EU - bezpečnost státu
 - Bez použití veřejných prostředků
 - Kontrolní, dohledová činnost

POVINNOST POSKYTOVAT INFORMACE

- VÝLUKY § 11 - NEPOSKYTNE
- probíhající trestní řízení
- rozhodovací činnost soudů s výjimkou rozsudků
- zpravodajské služby
- kontroly NKÚ
- Finanční analytický úřad
- Česká národní banka (centrální evidence účtů)
- orgány činné v trestním řízení

POVINNOST POSKYTOVAT INFORMACE

- VYLOUČENÍ APLIKACE
- - zákon o právu na informace o životním prostředí
- - katastrální zákon
- - zákon o archivnictví
- - zákon o Sbírce zákonů

- SPRÁVNÍ ŘÁD - nahlížení do spisu
- TRESTNÍ ŘÁD
- OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD

POVINNOST POSKYTOVAT INFORMACE

- NELZE VYLOUČIT APLIKACE
- Zákon o policích
- Zákon o účetnictví
- Zákoník práce
- Daňový řád
- Zákon o veřejných zakázkách

POVINNOST POSKYTOVAT INFORMACE

- TEST PROPORCIONALITY
 - Test vhodnosti (veřejný zájem, účast) NE USPOKOJENÍ ZVĚDAVOSTI
 - Test potřebnosti (není jiná možnost)
 - Kolize základních práv a svobod

POSOUZENÍ ŽÁDOSTI

- - VYHOVĚNÍ ŽÁDOSTI

- - ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI

- § 9 - 11

- - ODLOŽENÍ ŽÁDOSTI

- Nejsou doplněny informace
 - Mimo působnost
 - Nezaplacená úhrada

DALŠÍ POJMY

§ 14/5

- Lhůty
 - Výzva 7 dní
 - K vyřízení žádosti 15 dní
 - Možnost prodloužení
 - Správní řád

- Anonymizace

OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

§15

§16

- ODVOLÁNÍ/ROZKLAD
 - Rozhodnutí o odmítnutí
- STÍŽNOST
 - Průtahy, výše úhrady, způsob vyřízení
- SOUDNÍ PŘEZKUM
 - Žaloba proti rozhodnutí
 - Žaloba na ochranu proti nečinnosti povinného subjektu
 - Žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu

NÁKLADY

§ 17

- kopie, odesílání
- Mimořádně rozsáhlé vyhledávání
 - Pro soudy: Sazebník Ministerstva spravedlnosti ze dne 17. 7. 2011, č. 286/2011-OT-OSV
 - **OBRANA:**
 - Stížnost
 - Žaloba ve správním soudnictví
 - Zaplacení a následně žaloba v civilním soudnictví z titulu bezdůvodného obohacení

DĚKUJI ZA POZORNOST

A

PŘEJI HEZKÝ ZBYTEK DNE

Mgr. Eva Sigmundová